

δειξη τὰ κηρύγματα τῶν σημερινῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς μεγάλων παιδαγωγῶν. Τὸ σχολεῖο ἐργασίας δὲν εἶναι ἄλλο, ἀπὸ μιὰ ἔμμεση ἀφύπνιση τῆς ἐργατικῆς συνείδησης καὶ ἀκόλουθα τῆς ταξικῆς. Γιατὶ ὅταν φτάσουμε τὸ παιδί χρῆσιμο πολίτη, ὅπως λέει ὁ Kerschesteiner, δὲν κάνουμε ἄλλο παρὰ νὰ τοῦ μαθαίνουμε τίς σχέσεις τῶν ἀτόμων πρὸς τ' ἄτομα, τίς ὁποῖες αὐτὸ θὰ διαλύσει καὶ θ' ἀνανεώσει ὅταν δὲν τοῦ βολοῦν στὴν ξύπνια πιά συνείδηση μὲ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐργατικῆς ἡθικῆς καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς ἐκμετάλλευσης.

Ἄν αὐτὸ τὸ ἰδεῶδες φέρνει στὸ σοσιαλισμὸ κανεὶς δὲ θάχει ἀντίρρηση. Ἄν φέρνει στὸν κομμουνισμὸ ὁμοίως, ἂν φέρνει στὴ μοναρχία τὸ ἴδιο, ἂν φέρνει στὰ σκαλοπάτια τοῦ ἀσπικοῦ καθεστῶτος πάλι τὸ ἴδιο. Τέλος ἄς μᾶς φέρει στὴν ἀγκαλιά τοῦ Μαρινέτη. Ἄς φέρνει ὅπου θέλει. Μονάχα αὐτὸ νᾶναι κι' ἐννοια σας δὲ θὰ φέρει σὲ γκρεμνὸ. Καὶ μόνο θάχοιμε ἐννιπτόν του ἂν μᾶς ρίξει σὲ κανένα περιβόλι, ὅπως τὴν πρωτοπορία τῆς τέχνης καὶ τῆς φιλολογίας στὴν Ἑλλάδα.

ΝΙΚΩΝΑΣ Α. ΠΑΤΡΙΝΑΚΟΣ

«ΤΩ, ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ,,

Πολλὰ γράφει («Ν. Ἑστία» 1. Ἀπρ. 1931, σελ. 378-9) ὁ κ. Τζάρτζιανος, μὰ δὲν κατ' ἀφ' ἑαυτοῦ νῆπιονάξῃ τὸ χαρακτηρισμὸ «καυκασιζήδης» π' ἀπόδωσε ὁ Πάλλης στὸ Χατζιδάκι Συνοταρισμὸ.

Τὸνομα τοῦ Πανεπιστημιακοῦ δασκάλου του, ὅταν κλιθῇ στὴν ἀρχαία, δὲ θὰ κλιθῇ σὺν ἰδιόκλιτο ἀρχαίῳ (Δὲς ἢ «ῥα» καὶ τὸ Φίλιππο Ἰωάννου, πούκλινε λ.χ. «τοῦ Βοσσάρεως», «οἱ Βοσσάρεως»). Θὰ κλιθῇ ἢ -κίς, κίδος ἢ -κεως, ἂν τὸ θέλῃ μὲ Ι (Περβ. καὶ: «τοῦ πρίγγιπος Ροδοκανάκιδος») ἢ, ἂν τὸ δέχεται μὲ Η, σὺν τὸ ἀκινάκης, Ἀ'ρσάκης κττ. (Ὁ Στράβωνας, 4^ο, 14, γράφει: «ἦπ' Ἀ'ρσάκου». Δὲς καὶ Πολύβιο, Πλούταρχο, Προκόπιο κλπ.) ἢ κατὰ τὴν τρίτη κλίση, ὅπως καὶ τὸ παρδαλόκλιτο Εὐρουσάκης κττ. Ἐπρεπε λοιπὸν στὴν ἀφιέρωσή του νὰ γράψῃ: Χατζιδάκι ἢ Χατζιδάκιδι ἢ Χατζιδάκη ἢ Χατζιδάκει. Κι' ἂ δὲν τοῦ ἄρεσαν ἀντὶ, νὰ μετασχηματίσῃ σὺν τὰ βυζαντινὰ καὶ τὰ προβυζαντινὰ Σταυράκιος, Ἀρσάκιος κτλ. γράφοντας: τῷ Χατζιδάκι.

Ὅσο γιὰ τὸ «Ψυχάρει», πού μᾶς ἀντιπετροβολᾷ μὲ δαῦτο, ἄδικα τὸ κατηγορεῖ. Εἶναι πολὺ σωστό, κλιμένο σὺν τ' ἀρχαία Θυνάρης, Τιμάρης, Θυμοχάρης κτλ. Ἄν θέλῃ μάλιστα νὰ κἀνῃ καὶ λίγο κόπο, τὸν παραπεμπῶ ν' ἀνοίξῃ στὴ σελίδα 852-53 τὸν Γ' τόμο τῆς Ἱστορίας τῆς Χιὸς Ζολώτα—Σάρου, ὅπου θὰ δῇ (δὲν ξέρω κατὰ πόσο σωστή, γιατί ἐγὼ ἔχω ἄλλη γνώμη γιὰ τὸνομα τοῦ

μακαρίτη—Δὲς Βόλτες ὄνομ. σελ. 32-33) καὶ μιὰν ἀρχαία γενική: Ψυχάρους.

Ἄν τώρα παρατηρηθῇ ὅτι δὲ χτυπάει οὔτε μὲ μισὴ λέξῃ στ' ἄρθρο του ὁ Πάλλης τὴν τυπικὴ χρῆσιν τῆς ἀρχαίας σ' ἀφιέρωσες, ὥστε νὰ δικαιολογιοῦνται τὰ ὅσα σχετικὰ ἀνεμολογᾷ ὁ Τζάρτζιανος, ποῖα μένει ἄξια στὴν ἀπάντησή του: Ἄδικα θέλει νὰ βολώσῃ, ὅπως συνειθίζει ὁ δάσκαλός του, τὰ νερὰ ἐνῶ δὲν πρόκειται παρὰ γιὰ τὴ δοτικὴ τῷ Χατζιδάκι».

Ι. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ», = ΜΕΡΟΣ Β' ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΙ =

ΠΟΥΛΑΚΙ ΚΑΙ ΓΑ'ΙΔΑΡΟΣ

Μὲς στοῦ Ἀπρίλη τὰ λουλούδια,
τοῦ Μαγιοῦ τίς χλωρασιές,
στῶν πουλιῶνε τὰ τραγούδια
καὶ τοῦ κήπου τίς ῥοδοσιές,
τί ἐσὺ, θέλεις, πές μας, θέ μου,
νὰ γκαρίζεις γύρωθὲ μου;
—Ὅπως ξέρει τὸν καθένα,
λέω, ν' ἀφήνεις νὰ λαλεῖ:
Τῆς γαϊδάρας εἰμαι γέννα,
δὲν ἐπλάστηκα . . . πουλί.
Καὶ ἂν γκαρίζω κι' ἂν φωνάζω
τοὺς . . . γαϊδάρους δὲν πειράζω!

TIMONAKI & TIMONI TOY ΒΑΠΟΡΙΟΥ

Τὸ τιμόνι τὸ μικρὸ
μὲ παράπονο μικρὸ
λέει σ' ἓνα μεγάλο:
—Ὅπως ὄλα σας καὶ γῶ
τὸ καϊκάκι μου ὁδηγῶ..
Κι' ὅμως, ἂν δὲ σφάλλω,
μόνο ἐσὺ ἔχεις τὴν τιμὴ
μὲ σὰ νάχεις τὸ κορμὶ
καὶ τροχὸ ἀντὶ δοιάκι..
—Τιμονάκι μου, καλὸ,
μὴ μοῦ κλαῖς, περικαλῶ,
σκέψου καὶ λιγάκι:
Τὸ βσπόρι εἶναι βαρὺ
κι' ἡ δουλειὰ του σοβαρὴ,
πέλας ταξιδεύει.
Μὰ τὸ σκάφος σου ἀλαφρὸ
σὰ γλαράκι στὸν ἀφρό,
τοὺς γιαλοὺς χαϊδεύει..
Κι' εἶσαι τόσο τυχερό!
σὺν παιδάκι του μωρὸ
πού ὁ ψαράς σὲ παίρνει,
μὲ τὴ βαρυχειμωνιά,
καὶ στὴν ἡσυχὴ γωνιά
τοῦ σπιτιοῦ σὲ φέρνει!

Σκέττες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ